

A Balassagyarmati Törvényszék Dr. Kalló Ügyvédi Iroda (1137 Budapest, Pozsonyi út 21.II/3. ügyintéző dr. Kalló János Márk ügyvéd) által képviselt *Kft.* (.....) szám alatti *felperesnek* – a Szilágyi, Aszmann és társa Ügyvédi Iroda (Duna-Tower B.ép.V. em.4. 1138 Budapest, Népfürdő utca 22. szám, ügyintéző dr. Ungár Bence ügyvéd) által képviselt *Kft.* (.....) *alperes* ellen vállalkozói díj visszakövetelése, kötbér megfizetése, illetve elmaradt vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 112.520 (száztizenkétezer-ötszázhusz) Eurót és ennek 2014. július 10-től a kifizetésig számított az Európai Központi Bank alapkamata+3% mértékű késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a kereset elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 700.000 (hétszázezer) forint+áfa perköltséget.

A törvényszék a viszontkeresetet elutasítja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 324.000 (háromszáz-huszonnégyezer) forint perköltséget.

Egyéb költségüket a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet a Balassagyarmati Törvényszéken lehet benyújtani a Fővárosi Ítéltáblához címzetten.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha az csak a perköltségre, vagy az illeték megfizetésére vonatkozik, illetve csak az ítélet indokolása ellen irányul, de a felek ezen esetekben is kérhetik a tárgyalás tartását. A fellebbezési határidő lejártá előtt a felek közös kérelemmel is kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását.

Az ítéltábla előtti eljárásban a fellebbezést előterjesztő fél számára a jogi képviselet kötelező. Ennek hiányában a fellebbezési nyilatkozat hatálytalan.

I n d o k o l á s

A felperes és az alperes *vállalkozói szerződést* kötöttek 2010. április 30-án a (.....) villamos kivitelezés és tervezési munkáinak elvégzésére.

A peres felek az energia központ villamossági munkáinak elvégzése mellett az irányítástechnikai tervezés és kivitelezés munkáinak elvégzésére is vállalkozói szerződést kötöttek, amelyből eredő jogvita elbírálása választott bíróság előtt volt folyamatban.

A villamos tervezési kivitelezési szerződés szerint felperes megrendelése alapján az alperes, mint vállalkozó az energiaközpont kulcsrakész kivitelezésének részeként kötelezettséget vállalt annak villamos tervezésére és kivitelezésére. A szerződés mellékletét képezte a LV.13 jelű műszaki specifikáció, amelyben a tételek és munkanemek meg voltak jelölve. Ezek hiba és hiánymentes rész és véghatáridőre történt komplett megvalósítását vállalta az alperes. Az L.V. 13. specifikáció hivatalos nyelve a német volt.

A szerződés szerint a megrendelő a felperes, a kulcsrakész megvalósításhoz más vállalkozók munkáját is igénybe veszi, ezért az alperes más vállalkozók számára is köteles munkaterületet biztosítani és közreműködni a kivitelezés zökkenő és határidőn belül történő megvalósítása érdekében. A szerződés 4. pontja a teljesítés műszaki terjedelmét sorolta fel, (műszaki tervezés, szerelés, dokumentációk) és utalt arra, hogy a vállalat terjedelmébe tartozik minden olyan szükséges teljesítés, amely a vállalat működőképességéhez szükséges. Abban az esetben is, ha ez nincs a szerződés dokumentumaiban nyomatékosan megemlítve.

A megbízó, azaz a megrendelő pedig jogosult a megrendelés tartalmát, illetve kivitelét mindenkor korrigálni, kiegészíteni, ha a szerződés teljesítéséhez ez szükséges.

A becsült vállalkozói díjat 1.569.000 EURO+ÁFA összegben határozták meg a peres felek csatolt LV. 13. elnevezésű részletes költségvetésből számolva.(5.pont) A végár pedig a szerződés szerint a ténylegesen kivitelezett mennyiségekből az egységárak alapján kerül meghatározásra.

A fizetés módjára vonatkozóan a 6. pont azt tartalmazta, hogy az alperes által benyújtott számla és a megrendelő a felperes által kiadott teljesítés igazolás alapján történik a felek által meghatározott devizanemben.

Ezután tartalmazta a szerződés 6.1 pontja a fizetések ütemezését is 2010. augusztus 15.(az első súlyponti állomás S-Station ideiglenes üzembe helyezése, szerelési műhelytervek átadása,) szeptember 15. (első kazán üzembe helyezése villamos feltételeinek biztosítása) és december 15-ét megjelölve. (a fennmaradó berendezések üzembe helyezése utáni fizetési rész)

A szerződés 6.2 pontja a visszatartásokról rendelkezett. A teljesítési visszatartás a fizetendő összeg értékének 10%-a, melyet az eredményes átadás, átvétel befejezéséig a felperes visszatart. A végszámla esedékes fizetéséből pedig annak 5%-a mértékű összeget a garanciális munkák fedezeteként volt jogosult a felperes visszatartani.

A szerződés 6.3 alpontja szerint a vállalkozó alperes a megrendelő előzetes igénye alapján a beruházónak történő műszaki átadáshoz szakképzett, német nyelven kifogástalanul beszélő építésvezetőt biztosít. Az esetleg keletkezett hibákat azonnal ki kell javítani.

A munkát a magyar szabványoknak és előírásoknak, valamint a (..... AG beruházó) által leírtaknak megfelelően kellett végezni.

A 6.6 alpont szerint a *megrendelő csak hiba és hiánymentes építést vesz át.* Megtagadható az átadás átvétele ha a 6.1 pontban felsorolt dokumentációk szolgáltatása hiányos. A vállalkozó pedig köteles volt a megrendelő részére átadni minden olyan dokumentációt aminek a szerződés tárgyának szerződés szerinti használati alkalmassága és üzemszerű működése szempontjából jelentősége volt.

A 7. pont tartalmazta a kivitelezési határidőket, a hiba és hiánymentes készultság tekintetében 2011. március 31-ét határozta meg.

Később a felek ezt a határidőt módosították.

A 8. pont vonatkozott a kötbér kikötésére. Ha a teljesítési határidő csúszása a vállalkozónak felróható okból következett be, vagy késedelmes dokumentáció biztosítása esetén a késedelmi kötbér a szerződéses összeg bruttó értékének napi 1%-a, maximum 10%.

A szerződéshez csatolva voltak az általános szerződési feltételek mellékletként.

Ennek C. pontja szerint az átadás-átvétel a felperes részére, az alperes készre jelentés megküldését követően a megrendelővel egyeztetett időpontban történik. Az átadás-átvételi eljárásról jegyzőkönyv készül, amelyben a vállalkozó részére a megrendelő a hiányosságok megszüntetésére jogosult határidőt kitűzni. A C/4 pont szerint az *átvétel csak lényeges és rendeltetésszerű használatot gátló hiányosságok esetén tagadható meg.*

Az alperes a villamoskivitelezési munkákat 2011. május 16-án készre jelentette és kérte az átadás-átvétel eljárás időpontjának kitűzését. 2011. június 18-án küldött e-mailban a felperes részéről a készrejelentést elutasította, hivatkozva arra, hogy nincsenek még készen egyes munkák. Ilyenek a kábel és kábeltálcák, a MSR szekrények jelölései, hibalisták felszámolása,

világítási elosztók véglegesítése, berendezések, csővezetékek bekötése, érintésvédelmi, mérési jegyzőkönyv átadása az összes rendszerre, berendezések beüzemelése, a villamos és MSR rendszerek átadási dokumentációinak átadása és a próbaüzem sikeres lezárása. Ezért a hiányzó, vagy hiányos munkákat 2011. június 20-ig kérte befejezni, utalva arra, hogy 2011. június 21-én tartják az energiaközpont hatósági használatbavételi ellenőrzését.

Ezt követően 2011. június 24-én egy *megállapodás* jött létre a peres felek között, amelyben módosult a határidő az eredeti szerződéshez képest.

A megállapodás szerint a megrendelő bejelentette, hogy a megállapodásban foglalt hiánytalan teljesítés esetére átalányáras szerződésre kíván áttérni és a teljes projekt átadás-átvételének 2011. június 30-ig kell megtörténnie. A megállapodás 2. pontja szerint az MSR (irányítástechnikai kivitelezés) és a villamoskivitelezési szerződés végleges, összesített átalányára a villamoskivitelezés vonatkozásában 1.423.579,- euró, az MSR szerződés munkáinak elvégzése átalányára pedig 1.088.131,- euró. A szerződéses munkák hiánytalan befejezésnek határideje 2011. június 30. a hiánypótlások és utóbb megrendelt kiegészítő munkák befejezésének határideje 2011. június 27.

A szerződés 2.2 pontja szerint az átadási és megvalósítási dokumentációkat hiánytalan módon az alapszerződésben rögzített tartalmi és formai követelmények szerint 2011. június 25-ig kell összeállítani és a megrendelőnek átadni. A fenti határidők betartása esetén a hátralévő fizetéseket három ütemben teljesíti a megrendelő az aláírás napján az MSR munkák értékének 30%-át a benyújtott számla alapján, a kiegészítő munkák elvégzésre vonatkozó teljesítményigazolás alapján kb.150.000 Euro számlázható, és a harmadik ütemben a vég számla 2011. június 30-án hiánytalan műszaki átadás-átvétel esetén felvett teljesítésigazolás alapján kerül kibocsátásra.

A megállapodás 2.4 befejező része szerint pedig kijelentették a felek, hogy a megállapodás aláírásával az egymás között elszámolást befejezettnek tekintik. A megállapodásban foglaltak hiánytalan teljesítése esetén követelésük nincs és a jövőben sem támasztanak ilyen igényt egymás felé.

A megállapodás után esetleg fellépő megrendelői igények, megrendelés, pótmunka nem érinti a jelen megállapodásban foglaltakat, arról a felek külön szerződésben állapodnak meg. Az alapszerződésben szereplő 5% teljesítési garancia összegét is jóváírják a teljesítési igazolásban, amelyet a vállalkozó az alperes bankgaranciával is jogosult kiváltani.

A szerződést záró clausula szerint a felek a megállapodásban foglaltak helybenhagyólag írták alá azzal, hogy ha a megállapodásban foglaltak az alapszerződések bármilyen rendelkezésével ellentétesek lennének, úgy a felek e vonatkozásban a *megállapodást tekintik irányadónak*.

A megállapodás mellékletét képezi az L.V. specifikáció szerinti munkák felmérése szerződéses és felmért érték szerint, három csoportban.

Az I. alapján a villamoserő átvitel, a II. alatti csoportosításban pedig a kábel-nyomvonal vonatkozásában, a III. pontban a különböző MSR munkákat összegzi a melléklet, melynek végösszege a felmért érték tekintetében 2.373.097 euró. A pótmunkákról készült külön felmérés szerint azok végösszege 538.612,-euró. E mellékletet a felperes képviselője külön nem írta alá.

2011. június 29-én kelt az az átadás-átvételi jegyzőkönyv, amely szerint az abban felsorolt átadási dokumentációkat és megvalósítási terveket az alperes átadta a felperes részére a két különböző szerződés tekintetében együttesen.

2011. július 5-én küldött üzenetében a felperes képviselője (.....) azt közölte, hogy az átadott dokumentációk ellenőrzése folyamatban van, amelyben néhány hiányosságot észleltek. A minőségi és tartalmi ellenőrzésre még nem került sor.

A felperesnek a beruházó jelezte, hogy 2011. július 4-én az átvételi bejárást megkezdték, de az ellenőrzési és megvalósulási dokumentációk nem megfelelő részletezettségűek és az átadott

megvalósulási tervek részben nem felelnek meg a valós kivitelezési állapotnak. Ezért az MSR és a villamosberendezések átadás-átvételi bejárását felfüggesztették.

A villamos kivitelezéssel kapcsolatosan is jogvita alakult ki a felek között az alperesi teljesítés és átadás-átvétel kapcsán, folyamatos levelezést folytattak.

Az alperes például 2011. július 14-én kelt levelében részletezte álláspontját, a 2011. október 17-én kelt e-mailben pedig az alperes a felperes üzletág vezetőjével azt közölte, hogy a hiba és hiánypótlást a és által 2011. október 3-ig felvett hiba és hiánypótlási munkák tekintetében is elvégezte. Ezért kérte a végteljesítés igazolását.

A felperes álláspontját – többek között – 2011. november 18-án kelt, alperes ügyvezetőjéhez írt levelében fejtette ki.

A 2014. július 10-én kelt túlfizetés és késedelmi kötbér teljesítésére vonatkozó felhívást követően fizetési meghagyás kibocsátását kérte a felperes, amely eljárás perre alakult. A Fővárosi Törvényszék a keresetlevelet áttette a Balassagyarmati Törvényszékhez, mivel a felek a szerződésükben kikötötték ennek illetékességét.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság az alperest jogalap nélkül teljesített vállalkozói díj jogcímén 112.520 Euró tőke és annak 2014. július 10-től a Ptk. 301/A.§ szerint számított késedelmi kamatai, valamint 392.250 Euró késedelmi kötbér és ennek 2011. november 18-tól számított kamatai, valamint perköltség fizetésére kötelezze a Ptk.361.§(1) bekezdése és 246.§-e alapján.

Az alperes teljesítését a felperes keresetlevele szerint 2011. november 18-án jogfenntartással átvette, és 1.129.680 Eurót fizetett ki addig, de a végleges, tételes felmérést követően határozható meg a teljesítés alapján fizetendő összeg.

Az alperes teljesítése felmérésére utóbb került sor, melynek alapján azt állapította meg, hogy 954.399 Euró összegű szerződéses érték erejéig teljesített az alperes. A 175.280 euró különbözetbe beszámította a teljesítési biztosíték összegét, így 112.520 Euró követelése maradt fenn.

A felperes álláspontja szerint a felek között létrejött megállapodás felfüggesztő feltétele beállt, a megállapodás nem lépett hatályba, ezért a felek nem tértek át átalányáras elszámolásra, hanem a tételes felmérés alapján kell a vállalkozói díjat elszámolni.

Az alperes hivatkozásával szemben sem 2011. június 30-án, sem későbbi időpontban hiba és hiánymentes teljesítésre nem kerül sor, ez pedig feltétele volt a megállapodásnak, ami ennek hiányában nem lépett hatályba.

A felperes megbízójának a német beruházónak cége a GmbH. tételes felmérése alapján az alperes 954.399 Euró értékben teljesített, a felperes viszont már kifizetett az alperesnek 1.129.680 Eurót, tehát 175.280 Euró túlfizetése keletkezett.

Ebbe beszámította a 62.760 Euró teljesítési biztosítékot, amelyet korábban visszatartott, és ezért 112.520,-Euró követelése maradt fenn, amelyet a perben keresetével érvényesített.

A szakértő a pótmunkák értékét ehhez tévesen számította hozzá, hiszen az összeg már azt is tartalmazta, ezért az alperes teljesítési aránya nem 78,2%, hanem 2011. június 30-án 67%-os mértékű volt.

Az alperes pedig a póthatáridőt is elmulasztotta a szerződés teljesítése során, és a dokumentáció átadása tekintetében, ezért összesen 392.250 Euró kötbér igénye is megnyílt a szerződés 8. pont 2. bekezdése szerint. Az alperes késedelme a 2011. június 30-i póthatáridő lejártát követően mind a szakipari munkák tekintetében, mind a dokumentációs szolgáltatási köteleme tekintetében is kimerítené a perbeli vállalkozási szerződés szerinti maximális kötbér összegét, akár 2011. december 15-ig, akár 2011. augusztus 23-ig lenne számítható a késedelem.

Mivel pedig a felek átalányáras elszámolásra nem tértek át a 2011. június 24-i megállapodás nem lépett hatályba, ezért az alperes erre alapított viszontkeresete alaptalan, ezért teljes egészében kérte elutasítani mind a jogalap, mind az összecszerűség tekintetében vitatta azt.

A bizonyítási eljárás lefolytatását követően zárónyilatkozatában ugyanezen összegben tartotta fenn kereseti követelését. Több nyilatkozatában is megismételte ténybeli és jogi álláspontját az eljárás során.

A felperes vitatta az alperes ellenkérelmében foglaltakat a 2011. június 24-én kelt megállapodás álláspontja szerint nem lépett hatályba, mivel felfüggesztő feltétel állt be, mert az alperes hibás és hiányos munkavégzését igazolja az elektronikus levelezés és a felvett hibalista is. szakértő szakvéleményét pedig teljes mértékben vitatta a felperes. Utalt arra is, hogy 2011. június 30-án továbbított belső levél szerint a dokumentációs hiányok tényét az alperes maga is elismerte.

Az alperes a kereset elutasítását kérte és csatolta ezután 3. sorszámú ellenkérelme mellékleteként A/2. sorszámon azt a megállapodást amiről a felperes keresetében nem tett említést.

Csatolta az alperes ellenkérelméhez A/7. számon a közjegyző által előzetes bizonyítás során az alperes kérelmére kirendelt igazságügyi szakértő..... villamosmérnök szakvéleményét, tekintve, hogy a késedelem kapcsán az alperes arra hivatkozott, hogy a megrendelő van késedelemben, ezért nem tudja a határidőket tartani.

A szakértő megállapította, hogy az ütemterv nem volt tartva a felperes részéről, azt aktualizálni kellett a határidők teljesítéséhez. A munkaterületek nem álltak rendelkezésre a kazánház kivételével egyéb munkaterületeken, mint a kompresszorház, hűtőgépház; nem lehetett dolgozni. Ezért a határidőket 2010. november 2-án az alperes felmondta. A kábelnyomvonal megkezdett kiépítése pedig a csővezetéki rendszerekkel ütközésbe került.

2010. december végén pedig a felperes a beruházó felé egy új ütemezést készített.

7. sorszámú viszontkeresetében a felperes 168.379,- euró összegű vállalkozói díj, valamint az 5% visszatartásnak megfelelő 62.760,-euró megfizetésére kötelezését kérte a 2011. június 24-én kötött megállapodásra hivatkozva.

Az elmaradt vállalkozó díj jogalapjaként a Ptk. 313.§ alapján az alperes választása szerint alkalmazandó 300.§(1) bekezdését jelölte meg, illetve a megállapodás 2,3/III. pontját, a teljesítési biztosíték vonatkozásában pedig a megállapodás 2,4/III. pontját, illetve a Ptk. 300.§(1) bekezdését jelölte meg. A viszontkereset tekintetében a pertárgy értékét 72.808.785,-Ft-ban jelölte meg az euró átváltási árfolyama alapján és 750.000,-Ft illetéket rótt le.

Az alperes álláspontja szerint a 2014. június 24-én kelt megállapodás hatályos és az ahhoz csatolt mellékletet is – az alperes által végzett munkák teljesítésének felméréséről – elfogadták a peres felek. A határidők betartása nem is tekinthető olyan jövőbeli eseménynek, amely bizonytalan, hiszen jelentős mértékben függ a felek magatartásától, ezért nem felel meg a Ptk. 228.§ (1) bekezdése szerinti felfüggesztő feltételnek. Az alperes műszaki terjedelme teljesült, a munkák befejező stádiumban voltak már 2011. májusában, ezért 2011. június 30-án a teljes projekt átadás-átvétele megvalósult, ezt támasztotta alá és tanúvallomása is. Már a jelen pert megelőző eljárásokban.

Maga a felperes is úgy értékelte a teljesítést, hogy az alkalmas a készrejelentésre, mivel 2011. június 20-án a beruházója felé készrejelentette a szerződés teljesítését. Az alperes pedig az előírt határidőre 2011. június 27-re a hiánypótlásokat és kiegészítő munkákat befejezte. Ezt követően is együttműködött a felperessel és a június elején és augusztus elején közölt újabb, a megállapodás előtt még nem ismert hibajegyzéken feltüntetett hibák kijavítását is folyamatosan végezte a teljesítését követően is.

A rendszer már 2011. június 30-án rendeltetésszerűen üzemelhetett, 2011. augusztus 15-én pedig már a beruházó is birtokba és rendeltetésszerű használatba vette a létesítményt.

A dokumentációs hiányosságok pedig nem jelentettek olyan hibákat, amelyek a rendeltetésszerű használatot gátolták volna.

Az alperes pedig nem a beruházónak volt köteles átadni a teljesítést, hanem a felperesnek, mivel a szerződés szerint vele állt jogviszonyban. Az által készített ütemterv szerint is 2011. június 30-a után megindult az átadás-átvételi eljárás folyamat, amit a beruházó maga is több lépcsősre tervezett, melyből az első ütem június 30-tól -augusztus 15-ig terjedt. Az alperes 2011. október 17-én végül az összes hiba javításának elvégzését is bejelentette a felperesnek. A hibák javítása pedig az ütemtervnek megfelelően történt.

A megállapodást követően az alperessel közölt hibalisták olyan tételeket is tartalmaztak, amelyek nem az alperes teljesítésének műszaki terjedelmébe tartoztak, vagy más vállalkozó magatartására, hibájára voltak visszavezethetők. Az átvételi eljárás felfüggesztése tehát nem az alperes magatartása miatt történt, amelyre pedig a felperes hivatkozott.

A teljesítést tőle a felperes átadás-átvételi jegyzőkönyvben átvette, nem jelentett be kifogást, jogfenntartást.

Az automata üzemmód, illetve az MSR szekrényben megvalósítandó érintésvédelem pedig, nem is képezhetik e jelen per tárgyát, mert az irányítástechnikai, szerelési szerződés a választott bíróság előtt folyó eljárásban szerepel.

Álláspontja szerint a felek június 24-én kelt A/2. sz. alatt csatolt megállapodás alapján az alperes 168.379,-Ft összegű vállalkozói díjra tarthatott még igényt és a felperes által visszatartott 5%-nak megfelelő 62. 760,-Euró és kamatainak megfizetésére a villamos szerződés 6. 2.2 (3) bekezdése alapján.

A törvényszék a bizonyítási eljárás adatai, a bizonyítékok mérlegelése alapján megállapította, hogy a kereset részben megalapozott, a viszontkereset pedig megalapozatlan.

A bizonyítás során a felek kérelmére kirendelt és igazságügyi szakértők egyesített 31. sorszámon érkezett szakvéleményükben adtak választ a felperes és az alperes kérdéseire. Ezek szerint az alperes teljesítésének műszaki készültsége 2011. június 30-án 78,2% mértékű volt és a ellenőrzés utáni véglegesen felmért állapotban az LV. specifikáció szerint a munkák értéke 954.399 euró, a pótmunkák értéke 196.012 euró volt.

A műszaki szakértő kiegészítette szakvéleményét és a felperes által elvégzett munkák értékét 2011. december 14-ig terjedő időszakban 76.746.504,-Ft-ban határozta meg, illetve módosította a pótmunkák számítását.

A munkavédelmi szakértő véleménye szerint az átadási hibajegyzékben megjelölt 8 hiba folytán a közvetlen érintés elleni védelem nem volt biztosítva, illetve 18 földelési hiba volt.

A feltárt hibák javíthatóak voltak, az ideiglenes beüzemelést lehetővé tették a végleges használatbavételig.

Az alperes kérdésére kiemelte szakértő, hogy a villamosszerelési munkáknak nem voltak rendeltetésszerű használatát gátló hibái, hiszen az üzemi próbák elindultak és a 2011. július. 5,6-án augusztus 4-én és 2011. november 29-én felvett hibalista szerint rögzített hibákat az alperes is javította saját dolgozóival, valamint a felperes is megbízott alvállalkozókkal. A villamosszerelési szerződés azonban 2011. június 30. napjára 100%-ban nem teljesült.

A felperes által előállított tanúk a felperes gazdasági igazgatója, a felperes üzletág vezetője, a felperes projekt mérnöke és tanú lényegében a felperesi nyilatkozatot erősítette meg, míg az alperes által előállított tanúk az alperes

ügyvezetője, az alperes korábbi projekt vezetője az alperes építésvezetője pedig az alperesi álláspontot igazolta.

A perbeli jogvita lényegi kérdése az volt, hogy a felek 2011. június 24-én kötött megállapodása hatályba lépett-e, és ennek alapján átalányáras elszámolásra tértek-e át a felek, illetve hogy az alperes a teljesítéssel és a dokumentációk átadásával késedelembe volt-e és az alapszerződés szerinti kötbér fizetési kötelezettség mellőzésre vonatkozott-e a megállapodás.

Az is vitatott volt a felek között, hogy az alperes teljesítésének felmérésére alkalmas-e a megállapodáshoz csatolt melléklet, amelyet az alperes készített, vagy a felperes által megjelölt, a beruházó által készített felmérés az irányadó és erre alapítva tételesen kell elszámolni az alperes teljesítését.

A bíróság jogértelmezése, a felfüggesztő feltétel és a megállapodás hatályosulása tekintetében mindkét fél álláspontjától eltért.

Az okirati bizonyítékok és tanúvallomások alapján is megállapítható volt, hogy felek a teljesítés határidejét közös megegyezéssel módosították a megállapodás szerint.

Ennek megfelelően folyt tovább a kivitelezés, melynek során a felek együtt is működtek a beruházó által jelzett hibák kijavításában.

A megállapodásban jelzett „hiánytalan” teljesítés csak az átalányárra történő áttérés tekintetében értelmezhető felfüggesztő feltételként, tehát nem az egész megállapodás (szerződés) hatályára vonatkozik.

Az egész szerződés tekintetében nyilvánvalóan nem jelent felfüggesztő feltételt, mert ennek alapján a teljesítési határidők módosítása sem lépett volna hatályba, azt azonban egyik fél sem vitatta, hogy módosították a határidőket, amiket a felperes a beruházó felé jelzett is.

A felperes maga sem vitatta, hogy e megállapodás alapján az átadás - átvétel közte és az alperes között megtörtént, arról jegyzőkönyv is készül – bár formálisan csak a dokumentumok átvételét tartalmazza – hiszen éppen ennek alapján maga is készrejelentette a beruházó felé 2011. június 20-án a teljesítés, június 30-i határidőre, hogy a beruházójával az átadás-átvételi eljárás megkezdődhessen. Maga adta elő, hogy sürgette a beruházó és ezért kénytelen volt a megállapodást aláírni és átvenni a dokumentációt, ezzel az alperes teljesítését vizsgálat nélkül, tudva a hiányosságokról átvette, elfogadta.

Alappal hivatkozott tehát az alperes arra, hogy tőle a munkát a felperes átvette, és a köztük lévő alapszerződés szerint az alperes nem a beruházónak volt köteles átadni a létesítményt, hanem az ő megrendelőjének a felperesnek, tehát az átvételnek a kettőjük jogviszonyában kellett megtörténni, nem pedig attól függött az átadás-átvétel, hogy a német beruházó a felperestől hogyan, milyen feltételekkel veszi át a munkát.

A felperes által hivatkozott szerződésbeli rendelkezések csak azt tartalmazzák, hogy közreműködik az alperes abban az eljárásban is, amikor a felperes maga adja át az elkészült művet a beruházónak.

Ez azonban nem szünteti meg a felperes felelősségét abban a tekintetben, hogy az alperestől, mint vállalkozójától köteles átvenni az elkészült művet és megállapítani, hogy az megfelelő-e, illetve a – jogvitában alkalmazandó régi – Ptk. 405.§ (1) bekezdése szerint, amelyet a 407.§ alapján alkalmazandó, köteles a vállalkozó értesítésében megjelölt időpontra kitűzött átadás -átvételi eljárás során megvizsgálni a munkát és a vizsgálat alatt felfedezett hiányokat, hibákat, a hibás munkarészekre eső költségvetési összegeket, valamint az érvényesíteni kívánt szavatossági igényeket jegyzőkönyvbe rögzíteni. Ezt ugyan a részben hibás teljesítésről való nyilvánvaló tudomása ellenére elmulasztotta, de ez a mulasztás nem az alperes terhére esik, az átvétel valójában megtörtént, e nélkül nem tudta volna a felperes a beruházónál kezdeményezni az átadás-átvételt, hiszen a beruházó a felperestől vette át a munkát, nem az alperestől.

A megállapodásban jegyzett időpontban, tehát megvalósult az alperes teljesítése, és azt átadta a felperesnek 2011. június 29-én a jegyzőkönyv teljességének hiányában is. A szakvélemény által is említett 6.6 szerződési pont szerint, nem is tagadhatta meg az átvételt a felperes, a dokumentáció hiányossága miatt sem tagadta meg az átvételt, amellyel egybevág a szakvélemény is, utalva arra, hogy az sem volt beüzemelést gátló hiba.

Ha hiánytalan teljesítésre került volna sor, az azt jelentené, hogy teljes mértékben átadja az alperes a dokumentációkat is és minden munkanemben minden tételt teljesít, akár hibásan is, hiszen a kikötés nem a hibátlan teljesítést, hanem a hiánytalan teljesítést írta elő, ami mennyiségi fogalmat takar és szembetűnően a dokumentumok átadásának elmulasztásában nyilvánul meg a hiány.

A hiánytalan teljesítés esetében tehát az átalányár alkalmazásának lett volna helye és ebben az esetben a viszontkereset megalapozott lett volna.

Mivel azonban a hiánytalan teljesítés a szakértői vélemények szerint, illetve maga az alperes nyilatkozata szerint sem valósult meg, hiszen dokumentációk átadásra csak 61% mértékű volt, így alappal az alperes nem hivatkozhatott arra, hogy átalányár számításra tértek át. Ettől azonban a teljes szerződés nem volt hatálytalan.

A teljesítés átvételének tényét a felperes által is elismert a beruházóhoz benyújtott készrejelentés is bizonyítja, illetve a felperes és az alperes által meghallgatott tanúk vallomása is. A hiányos teljesítés ismeretére is utal a felperes azzal, hogy jelzi a beruházó felé, hogy az elektromos dokumentációt nem lehet teljes egészében benyújtani a június 30-i időpontra, mivel áthidalhatatlan nézetkülönbségek állnak fenn az alvállalkozóval az elszámolás ügyében.

A felperes az alperes által készített felmérést nem fogadta el, az alá sem írta, mint az alapul szolgáló megállapodást, tehát ebből kitűnt az az álláspontja, amit a perben is hangoztatott, hogy nem tekinti ezt kiindulási alapnak az elszámolás tekintetében.

De az is helytálló alperesi védekezés, hogy a köztük létrejött vállalkozási szerződés nem tartalmaz olyan kötelezettséget az alperesre sem, hogy egy harmadik cég, jelesül a GmbH. által végzett felmérést kellene kötelezően az alperes terhére figyelembe venni, vagy azt az alperes köteles lenne elfogadni.

Így a szakértői véleménynek az a része, ami a felperes kérdésére válaszolva fejtette ki a GMBH. felmérésére vonatkozó adatokat, nem meghatározó jelentőségű a törvényszék álláspontja szerint. Abban az esetben volna helytálló ha a felmérést köteles lenne az alperes, szerződés megállapodás vagy jogszabály alapján elfogadni.

Egy tény bizonyos, és a szakértői vélemény alapján is igazolható, hogy a felperes saját maga, vagy más vállalkozásokkal olyan javításokat és munkálatokat végzett el, ami az alperes teljesítési körébe tartozott volna, tehát a teljesítés hibája folytán a Ptk. 306.§(3) bekezdése szerint a hibát maga javíthatta ki, vagy mással kijavíttathatta a kötelezett költségére.

Erre figyelemmel a szakvélemény kiegészítésében kimunkált 76.746.564,-Ft megfizetésére tarthatott volna igényt, azonban a keresete ettől kisebb összegű volt, 112.500,- Euró, ami a keresetlevél szerinti 308,-Ft-os átváltási árfolyamon 34.650.000,-forint, így a kereseti kérelmen nem terjeszkedhetett túl a törvényszék, és a keresetben jelzett kisebb összegnek megfelelően 112.500,- forint Euró megfizetésében marasztalta az alperest.

A szakértői vélemény megállapításai egyébként összhangban voltak a perben csatolt más bizonyítékokkal is, melyet a választott bíróság előtt folyó eljárásban használtak fel a felek, így a szakértői vélemény bizonyította azt is, hogy a villamos szerelési munkáknak az alperes teljesítése során nem voltak rendeletésszerű használatot gátló hibái 2011. június 30-án történt átvétel-átadás időpontjában sem. A feltárt hibák nagyobb részben passzív hibák, dokumentációs hibák, esztétikai

hibák voltak, amelyek az üzemi próbákat nem gátolták. 2016. június 30-tól folyamatban voltak működési próbák, terheléses mérések. Ezen jegyzőkönyveket a Kft. szakemberei elfogadták. az átvett teljesítés után pedig együttműködési kötelezettségének megfelelően az alperes is javította a hibákat, hogy elősegítse a felperes teljesítését és beruházója felé és a javítható hibákat 2011. december 14-re hártották el teljesen.

A fentebb kifejtettek szerint azonban ennek lényeges jogi jelentősége nem volt, mint ahogy a munkavédelmi szakértő nyilatkozatának sem, aki e tekintetben arra hivatkozott, hogy a munkavédelmi szempontból ugyan nem felel meg a teljesítés, de beüzemelés gátló hibának munkavédelmi szempontból sem volt tekinthető.

A törvényszék ezért a keresetnek részben helyt adott, és a hibás teljesítés folytán kötelezte az alperest a felperes által igényelt összeg megfizetésére.

A kötbér tekintetében azonban nem találta alaposnak a törvényszék a keresetet.

Egyrészt a Ptk. 246.§-a szerint, a kötelezett kötbér megfizetésére kötelezhette magát arra az esetre, ha olyan okból, amelyért felelős, nem vagy nem szerződésszerűen teljesít. A nem teljesítés esetére kikötött kötbér a teljesítés követelését kizárja, azonban a késedelem, vagy a hibás teljesítés esetére kikötött kötbér megfizetése nem mentesít a teljesítés alól.

A felek 2011. június 24-i megállapodása azonban az alperes helyes hivatkozása szerint, záró rendelkezésben azt tartalmazza, hogy ha a jelen megállapodásban foglaltak az alapszerződések bármilyen rendelkezésével ellentétesek lennének, úgy a felek e vonatkozásában a jelen megállapodást tekintik irányadónak.

A megállapodás hatályosulása kapcsán kifejtettek szerint pedig ez a megállapodás, az átalányár elszámolás kivételével hatályba lépett, azt később a felperes nem támadta meg, semmisségére sem hivatkozott, így az érvényes és hatályos szerződés alapján a kötbér érvényesítése jelen esetben kizárt.

Ha az alapszerződés szerinti feltétel lenne érvényes a megállapodástól függetlenül, akkor is a szerelési munkák átadásával az alperes nem esett volna késedelembe, hiszen azt tőle a felperes átvette, és az hogy a hibákat ezt követően folyamatosan javítani kellett, nem jelent késedelmet, hanem a szavatossági igénynek felelt ezzel meg az alperes, hogy az átadott mű utóbb feltárt hibáit is javította.

A megállapodás kizáró feltételének hiányában a dokumentáció átadási késedelme lehetne legfeljebb kötbérre okot adó körülmény, melynek során azt is figyelembe kellene venni, hogy a szakértői vélemény szerint a dokumentációk átadásnak késedelme nem volt olyan mérvű, hogy ez a beüzemelést gátolta volna, így a régi Ptk. 247.§-a alapján a kötbér mérséklésének lehetősége is fennállna.

Ennek alkalmazására azonban nem került sor, a hatályos megállapodás kizáró rendelkezése folytán.

Mindezekre figyelemmel a kötbér iránti kereseti kérelmet a bíróság elutasította.

A késedelmi kamat tekintetében a kereseti kérelem nem felelt meg a szerződésnek, ami szerint forintban történő fizetés esetén kell a Ptk. 301/A.§-t alkalmazni. (6.2.2. pont) A felperes azonban Európában kérte az alperes marasztalását, ezért a szerződés szerinti Európai Központi Bank alapkamata+3% mértéket kellett alkalmazni.

A viszontkereset tekintetében – mivel az átalányár számításnak nem volt helye – az alperes egészében pervesztes lett, így az ennek kapcsán lerótt illetéke maga viseli, míg a felperes keresete részben eredményre vezetett, így a 34.650.000,-Ft megítélt összeg alapulvételével a felperes pernyertességének aránya 27%. Ezt alkalmazva az általa lerótt 1.200.000,-Ft illeték és a közjegyzői eljárásban megfizetett 300.000,-Ft díj 27%-nak, azaz 324.000 Ft-nak a megfizetésére tarthat igényt perkiölttségének részbeni megtérítéseként, ennek viselésében marasztalta az alperest a bíróság.

Az ügyvédi munkadíj vonatkozásában számítható perköltség tekintetében azonban a felperes pervesztessége a fennmaradó követelés forint értéke szerint 90.013.000,-Ft lenne, mivel a 308,-Ft átszámítási árral tekintve a teljes kereseti követelés összege 124.663.000 Ft volt.

Az alperes viszontkeresetének pertárgy értéke a viszontkereset szerint 72.808.785 Ft. E kettő különbözete tehát az alperes javára 17.292.000Ft melyre figyelemmel az alperes javára kötelezte a bíróság a nagyobb részben összességében pervesztes felperest 700.000,-Ft+áfa alperesi ügyvédi munkadíj megfizetésére a Pp. 81.§(1) bekezdése és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§(3) bekezdése alapján. Ebből következően ezt meghaladó költségeiket a felek maguk viselik.

Balassagyarmat, 2017. július 13.

Dr. Barsi József s.k.
bíró

a kiadmány hitelül: